

Ankom 21 december 2007 kl. 0910 svensk tid

Hej,

Har inte haft tid att skriva så mycket i år men läs gärna på www.polar.se
www.sjofartsverket.se och
www.polartrec.com/oden-antarctic-expedition-07 så kan ni se lite om vad vi håller på med.

Vi är nu på väg österut i Amundsen Sea. Vi är på 71° 41'S 122° 41'W och är på väg mot Rosshavet dit vi kommer någon av de första dagarna i januari, om det går enligt plan. Temperaturen ute är -1 grad och vattnet är -2 grader. Det är låga moln och dålig sikt, men nästan ingen vind. För en vecka sedan hade vi 20-30 m/s i vind och uppemot 35 m/s i byarna och fick ligga och "gömma oss" mellan isberg och shelf-is. Båda varianterna av is är klart stora, och man vill inte komma för nära om de börjar röra på sig. Man kan se pingviner och sälar mest hela tiden av olika arter och storlekar även en och annan val har tittat förbi. Vi gör en del oljud i vattnet med ekolodssystemet så de undrar nog vad vi är för en konstig sak.

Jag inser också att de flesta av er inte fick mitt förra mail så jag bifogar lämpliga delar...
Här börjar de lämpliga delarna:

Hej,

Efter en flygtur och båttur ut till Oden på Rio del La Plata i Argentina, en vecka transit till Punta Arenas i Chile och några intensiva (och både sena och tidiga) dagar med mobilisering av amerikansk utrustning och kontainrar, hur kan man ha så många lådor?, så har vi nu passerat över drakpassagen och gjort vårt första stopp för forskning, som bestod av att släppa två "kassar" med valben som skall stå på botten tills nästa år då någon får åka dit och hämta dem. (De släpps med en akustisk spärr som släpper bottentyngden med hjälp av en akustisk signal och skall då flyta upp till ytan).

Magellans sund påstås vara en upplevelse att åka igenom, jag har nu gjort det fyra gånger och det är ganska platt och visste man inte var det var så skulle det kunna vara Öresund, fast med nästan inga hus och många gas och oljeplattformar samt gråare mark. Iofs. har jag inte varit vaken under hela passagen någon gång av passagera så det kan finnas bitar som är mer spännande.

Däremot infaret till Tromsø norrifrån i somras i lätt morgon dis var vackert, men det är klart, i vackert väder är nog även Magellans sund mer intressant och mindre grått, även min trötthet kan ha med intrycket att göra.

Som vanligt är det intressant att se vattnets färg gå från Rio de La Platas bruna, till mer gult till grönt för att slutligen bli blått här nere, vatten kan verkligen tricket att anta många färger.

Vi är nu på väg i nästa transit till isen. Därav skakandet och gungandet. Man kan möta vågorna på två sätt med Oden, antingen från sidan, och då gungar det mycket och snabbt eller framifrån och då skakar det, eftersom Odens för är platt för att åka upp på isen och bryta ner den så blir det tvärstopp om man möter en våg på "fel" sätt. Vi råkade ut för ett oväder mellan La Plata och Punta Arenas, vi tog ca en meter grönt vatten (=Bara vatten, på detta är det skum) över fören. Men de gångerna var det ändå kanske lungt det var värre när fören dundrade in i en front med vatten och båten tvärstannade, det tog en fem sekunder för skummet att nå bryggan, det gungade inte så farligt men en del av de hårdaste smällarna var inte snälla, jag var uppe på bryggan under kvällen och man såg hur dammet lättade från taket

och kom ner när de smällde som hårdast. Även några takplattor kom ner. (De är av glasfiber och ganska lätta). Det var också intressant med svängningarna i överbyggnaden efter en hård smäll, det börjar självsvänga med ca två hertz och det var lite jobbigt på natten då det smällde så jag fick ont i huvudet och samtidigt så försökte man hålla i magen då det skakade och magen fick för sig att skaka i en annan takt en resten av kroppen, det gick inget vidare, men till slut somnade jag i alla fall och på morgonen dagen efter var det lite lungnare, väldigt rent på fördäck, och salt precis överallt.

Man kan faktiskt möta vågorna på ett tredje behagligare sätt och det är akterifrån eller snett akterifrån, då surfar hela isbrytaren med vågorna, ganska spännande med tretton tusen ton som surfar fram.

I natt kommer vi passera polcirkeln så i morgon kommer Neptun för ett dop, jag blev döpt förra året men jag har inte certifikatet med mig, så jag får se hur det går.

Jag har suttit till och från under de två senaste dygna och kört "Multi Beam" och "Sub Bottom Profiler", det första är ett avancerat ekolod som ser ett svep av botten och det andra ett instrument som ser sedimentlager och hur botten ser ut under ytan. De är både arbetsintensiva och inte, de kan få för sig att hitta "fel" botten, t.ex. när vi skulle släppa valbensexperimentet så ville forskaren ha en någorlunda djup och platt botten, där vi började var den det, men det var så mycket lera att MBn inte lyckades låsa på den, den började istället mäta vattenytan underifrån. (Båt-Botten-Vattenyta-Botten-Båt istället för Båt-Botten-Båt) vilket gjorde att vi fick dubbla djupet och konstiga kvalitetsvärden, däremot SBPn hittade botten (den körs manuellt, man talar om var botten skall finnas och ser om den dyker upp där) men det såg, för mina inte helt erfarna ögon, som det var närmare 70meter lera på botten, och dessutom mycket lös sådan. Nåja, till slut hittade vi en plan yta bredvid en djupare klyfta som inte såg så lerig ut, så nu står valbens-"kassarna" där. Blir spännande att höra vad de får ut av de nästa år, och om de får upp dem, samtidigt kan MBn och SBPn om botten är någorlunda plan och det inte är för mycket störningar gå i timmar av sig själva, men så fort man lämnar dem så låser de givetvis fel, eller så blir det djupare och botten hamnar utanför vad man matat in att man accepterar. På transit ner till Punta Arenas så provkörde jag MBn där det var ca 100 meter djupt och då gick det att få det att låsa på alla multiplar av 100 jag provade, matade man in att det skulle vara 400 meter så hittade den en botten där, matade man in 6000 meter så fanns det en där, lodet bara ökade uteffekter och studsade några gånger till.

Just nu är det kväll, vi ligger för närvarande fyra timmar efter sverige i tid, och jag skall gå och plocka ur torktumblaren och sedan basta.

I morgon är det mer transit och förhoppningsvis kommer vi se den första isen tidigt i morgon. Is är bra för en isbrytare för då gungar och skakar det mindre, oftast inte alls då vågorna dämpas av isen.

När vi kommer in i isen så skall vi börja med den stora mängden forskning, vattenprover, vattenprover och åter vattenprover. Vatten från ytan, tas automatiskt även nu, vatten från olika djup, som tas med en vattenprovtagare med 24 flaskor på som man kan stänga på olika djup, vatten från en liknande provtagare men med åtta större flaskor som skall vara fria från järn, vatten från is, vatten från vattenpölar på isen, vatten från smutsig is samt för att jämföra med vatten från vattenrenare. Allt detta vatten skall sedan odlas, titreras, mätas för näringshalt, salthalt, syrehalt, järnhalt, olika typer av gifter, livsmedelstillsatser samt en mängd andra halter, det skall även sorteras ur microplankton ur det, tittas på i mikroskåp, mätas efter gaser samt ännu mer mätningar som jag inte har koll på just nu. Jag har ägnat de senaste tiden för att få ihop allt som behövs samt laga saker som gått sönder. Imorgon skall jag dra kabel,

montera kameror samt försöka tänka ut hur vajrar och linor skall vara ur vägen och hur man enklast får i och ur provtagarna i vattnet.

Så till sist en ögonblicksbild av var vi är, 66°01'S, 74°01'W, 11,7knop, kurs 240*, ute temp - 1,8*, vatten temp -1,0°, 13m/s, 350° relativ vind, 987 hPa tryck, 77% luftfuktighet, 33km sikt, Molnigt och skymning. Ganska lugnt hav med dyning.

De olämpliga delarna för tas någon annan gång.

Nu har jag inte tid att skriva mer.

God Jul
/Axel Meiton

Som vanligt är stavfelen mina egna och dessvärre kan inte heller virrigheten och textens konsistens skyllas på någon annan, än möjligtvis den sena klockan...

Och som vanligt så går det bra att kontakta mig via epost, denna gång på Axel.Meiton@oso2007.polar.se , men skicka inga bifogade filer, de försvinner över satellitlänken.